

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

**DIE GENOEGLIJKE KLUCHT
VAN MIE DE GENDARM**

wagenspel

1880
door

Lodewijk Lievevrouw-Coopman

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2008
Nr.515

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens bvba
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens bvba worden gestuurd. Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

TARIEFCODE A3

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DIE GENOEGLIJKE KLUCHT VAN MIE DE GENDARM* op te voeren moet de naam van auteur *LODEWIJK LIEVEVROUW-COOPMAN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.
De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© 1925 Toneelfonds J. Janssens
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

SPELERS

MIE, bijgenaamd “De gendarm”
LAMME GOEDZAK, haar man
LAPPEN, zijn vriend
FIERLAFLONKE, dokter
DE ZOT

2.

OP DE WAGEN : In 't midden van de vloer, tafel met twee stoelen. Rechts : tafel met potten, pannen, kruiken.

Het stuk kan ook op een gewoon toneel gespeeld worden, namelijk op een verhoog dat een wagen voorstelt. Men zorge dan voor figuratie - 't volk - dat met belangstelling de gang van het stuk volgt. Zo geniet men een dubbel schouwspel.

PROLOOG : DE ZOT (tot het publiek).

Gij, allen, die mij hoort,
blijft staan, en gaat niet voort !
Hier wordt vertoond en zeer getrouwe,
de klucht van 'n boze vrouwe,
't verdriet van Lamme, hare vent,
de beste man van heel de stad van Gent.
Maar 't heeft die beste man toch eens verveeld,
dan heeft hij haar 'n poets gespeeld,
waardoor zij heel heur leven,
'n fatsoenlijke vrouw is gebleven.
Men zegt, en het is waar,
- t' Geval en is niet raar -
in 't huis die gaat het heel verdraaid,
waar 't haantje zwijgt en d'henne kraait;
waar dat de vrouw zich wil bemoeien
met zaken die de mans verfoeien,
of waar de man de vrouwe niet en eert,
daar gaat 't natuurlijk heel verkeerd.
Dan is er rust noch duur;
't is al olie en al vuur,
en schimpen en verwijten
naar elkanders hoofd zij smijten !
Heeft men voor elkaar geen eerbied meer,
niets is zo droef en doet zo zeer;
't is erger dan 'n-moord !
Hoe dikwijls heeft men 't al gehoord :

hoe slechter huis,
hoe groter kruis !
't Is ruziemaken,
galle braken,
en als zij met elkander spreken,
zijn alle woorden messesteken.
Hij : gij slet, gij slangevel !
Zij : gij duivel uit de hel !
Hij : 'k zal u den nekke breken !
Zij : 'k zal u omverre steken !
Zo'n hersenloos gekijf,
is dagelijks tijdverdrijf,
en lijk het altijd gaat,
men roept en tiert tot dat men slaat !
't Is echt,
wanneer men zegt:
't is stil waar 't nooit en waait
en alles effendraait.
Maar als de schouwe rookt,
en zegt niet het spookt;
gaat toch niet zoeken
in kanten en hoeken,
wie er gelijk of ongelijk heeft;
zijt vriendelijk en beleefd,
doet water in uwe wijn
en ge zult gelukkig zijn.
Ge moet elkander niet bedriegen,
belasteren noch beliegen;
bij schelden, stampen en slaan,
moet de liefde vergaan.
Wilt ge kommer noch druk ?
Wilt ge vrede en geluk ?
Doe niets dan uit boosaardigheid,
maar alles uit goedaardigheid,
en bij gelegenheid,
toont vriendschap en genegenheid.

Luistert nu goed toe,
en maakt de spelers niet moe.

't Spel gaat op de wagen,
Moge 't u behagen. (ZOT af.)

S P E L :

LAMME (Zit aan tafel, ongeduldig, en kijkt een paar maal in de richting van waar MIE moet binnenkomen)

MIE (Op. Stuurse vrouw).

LAMME.- Wel, Mie, hoe scheidt 't met 't avondeten ?
G'hebt me toch zeker niet vergeten ?

MIE.- Zwijg, maak zo geen gedruis,
er is noch vlees noch brood in huis !

LAMME.- Geen vlees ? Geen brood ?
witten wij in zulke nood ?

MIE.- Ge zult van honger niet bezwijken
met te slapen en zitten kijken !

LAMME.- De zondag is nen dag van rust,
en ieder doet dan wat hem lust;
ik werkte heel de weke, dag aan dag,
de zondag dus ik rusten mag.

MIE.- Gij moogt luieren
en kuieren,
dat staat u vrij;
maar luister goed naar mij:
daar staat geschreven, moet ge weten,
die niet en werkt en zal niet eten.
geen geld, geen brood !

LAMME.- Dan moet ik zeker dood !

MIE.- Dat zijn zaken,
die mij niet en raken.

LAMME.- Waarom zijt ge nu zo kwaad ?

MIE (Wijst op de tafel rechts).-

LAMME.- Moet ik de keuken draaien ?
 Moet ik stoppen, naaien,
 koken en smoken;
 wassen en plassen,
 dingelen en dammelen,
 bommelen en bammelen ?

MIE.- Neen, g'hebt dat alles niet geleerd,
 uw handen staan daarvoor verkeerd.

LAMME (Loopt misnoegd over en weder)
 Ach, 't is altijd wat,
 heden dit en morgen dat !

MIE.- In plaats van daar te lopen razen,
 spoel de kruiken en de glazen,
 was de schotels en de kannen
 kuis de potten en de pannen !

LAMME.- Wat nog ?
 Wat nog ?

MIE.- De vloer moet ge nog vagen,
 de kolen in de kelder dragen !

LAMME.- Nog meer ?
 en dat al in ene keer !

MIE.- Was 't om in de kroeg te zitten,
 ge zoudt zo lange niet staan bidden.
 Maar aan alles vaagt ge uw oor,
 en ik, och arme sloor,
 ik moet schraven en slaven,
 halen en dragen, hele dagen !

LAMME (Slaat de armen in de hoogte)

MIE.- Ge laat op mij alleen de last,
 maar, manneke, opgepast.
 (Gebiedend). Zet u neer !
 (hevig): loop zo niet over en weer !
 (treedt op hem toe). Hoort ge me niet ?
 (dreigend). Moet ik...?

6 -

LAMME (zet zich haastig neer).- Subiet ! Subiet !

MIE (Staat opgewonden, met de handen in de heupen, voor hem).- Kijk, waarvan beven zo uw handen ?

LAMME.- Van de vaak, tussen mijn tanden ! (Geeuwt)

MIE (Keert zich om, geeuwt insgelijks)
't Is goed, 'k ga voor het eten zorgen,
voor heden en voor morgen.

Zie dat alles is gedaan,
en gene voet op straat te gaan;
want, moest ik u in d'herberg vinden,
'k zou ied're zondag u aan tafel binden.

LAMME.- Om de liefde Gods, ga voort.

MIE.- Ge roept als wiert ge vermoord !

LAMME.- Loop naar de duivel !

MIE (lacht).- Ha ! ha ! ha !

LAMME.- Ach !

'k wenst dat ik u nooit meer zag !

MIE.- Ha ! Ge snakt naar mijne dood !
neen, lieve man, geen nood !
'k blijf gezond ! God mag 't mij lenen,
'k zal nog noten klippen met uw benen;
gij nagel van mijn kist,
ach, zo 't Onz'Heere wist,
ge bleeft geen ure meer gezond,
ge laagt reeds lang onder de grond.

LAMME (buiten zichzelf).- Hieruit, of ik word gek:
Hieruit, of 'k neem u bij de nek...

MIE (gaat naar hem toe).-Dat ik een stap voor u zal wijken?
daar zou veel volk naar komen kijken !
(stelt zich dreigend voor hem)
Probeer maar eens te slaan !

LAMME (Wanhopig)

Om de liefde Gods, gaat hier vandaag !

MIE (vlak voor hem)... Wat hebt gij hier al te gebieden ?
pas op, of m'n bloed begint te zieden !

LAMME (zet zich vlug en gedwee neder)
't Is goed, 't is goed, maak u niet kwaad,
men hoort u tot op straat.
(gelaten). 'k Ben uwe knecht,
'k Zal al doen wat ge zegt.

MIE.- 't Is wel, ik ben dadelijk terug,
ga maar aan 't werk, en vlug,
en wil me goed verstaan,
is 't werk niet goed gedaan,
ik sla u vast
zo zwart als ene rammenast !
Begrepen, vrouwsverdriet !
geslepen deugeniet ! (Al preutelend en dreigend af).

LAMME.- Met zo'n vrouw geplaagd te zijn,
is meer dan helse pijn;
'k blijf het niet langer verdragen,
'k slijt hier al mijn schone dagen
in ruzie en krakeel,
dat is te veel.
't Is uit ! 't Is gedaan !
ik laat de boel hier staan;
liever in d'helle te verblijven
dan bij kwade wijven;
of wel, ik hang mij op.
Ja, liever nog de strop
dan zo'n ellendig leven;
van als ze spreekt zit ik te beven;
geen ogenblikje rust.
Is 't dan wonder dat de man zo licht de kanne kust,
in de drank zich gaat versmoren,
van z'n vrouw niet meer wil horen ?
Voor de donder,
ik schiet er mij van onder !
Want niets en helpt, noch land noch zand,
noch schepen vol mee geld,